

C.U.SHAH UNIVERSITY

Winter Examination-2022

Subject Name: Teacher Education-2

Subject Code: MED03TED2

Branch: M.Ed.

Semester: 3

Date: 07/12/2022

Time: 11:00 To 02:00

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

પ્રશ્ન : ૧(અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

- (૧) 'ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એડવાન્સ સ્ટડીઝ ઈન એજ્યુકેશન' સંસ્થાની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
- (૨) રાષ્ટ્રીય શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, તેના ઉદ્દેશ્ય અને કાર્યો વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૧(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

- (૧) રાષ્ટ્રીય શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ પરિષદના ઉદ્દેશો અને કાર્યો વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.
- (૨) યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન વિશે સમજાવો.
- (૩) CTE સંસ્થાના સોપાનો સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન : ૨(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

- (૧) શિક્ષણ પ્રતિમાન એટલે શું? સંકલ્પના પ્રાપ્તિ પ્રતિમાનની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
- (૨) માર્કેટીયિંગ એટલે શું? માર્કેટીયિંગના સોપાનો, મહત્વ અને મર્યાદાઓ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૨(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

- (૧) શિક્ષણના કોઈ પણ બે સિદ્ધાંતો સમજાવો.
- (૨) એકમ પાઠના લાભ અને મર્યાદાઓ જાણાવો.
- (૩) ઈન્ટરનશીપ દરમિયાન થતા કાર્યક્રમો અને ઉદ્દેશો વિશે જાણાવો.

પ્રશ્ન : ૩(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

- (૧) સંશોધનનો અર્થ આપી શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ ક્ષેત્રે સંશોધનની જરૂરિયાત અને શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ ક્ષેત્રે પ્રવૃત્તિ સંશોધનની સમસ્યાઓ વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
- (૨) ક્રિયાત્મક સંશોધનનો અર્થ અને સંકલ્પના જાણાવી, ક્રિયાત્મક સંશોધનના સોપાનોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૩(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

(૧) ક્રિયાત્મક સંશોધનનું મહત્વ લખો.

(૨) શિક્ષક-પ્રશિક્ષણમાં સંશોધનના ક્ષેત્ર અંતર્ગત શિક્ષણ અને શિક્ષકની લાક્ષણિકતાઓ વિશે જાગાવો.

(૩) શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ ક્ષેત્રે થયેલા સંશોધનોની યાદી આપો.

પ્રશ્ન : ૪(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

(૧) શિક્ષક નિપુણતા એટલે શું? શિક્ષક નિપુણતાની લાક્ષણિકતાઓ જાગાવી, એન.સી.ટી.ઈ.

આપેલ શિક્ષકની નિપુણતા અંતર્ગત પ્રત્યાયન સંબંધી નિપુણતા, અને શૈક્ષણિક ક્રિયાત્મક નિપુણતા વિશે વગતે ચર્ચા કરો.

(૨) નવીનીકરણનો અર્થ અને સંકલ્પના જાગાવી, શિક્ષક-પ્રશિક્ષણમાં નવીનીકરણ અનુપ્રયોગ અંતર્ગત ટીમ ટીચીંગ અને દૂરસ્થ શિક્ષા (Distance Education) વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૪(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

(૧) શિક્ષક-પ્રશિક્ષણમાં નવીનીકરણની જરૂરિયાત વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.

(૨) વિષયવસ્તુ સંબંધી નિપુણતા વિશે સમજાવો.

(૩) નવીનીકરણને અવરોધતા પરિવળો વિશે ટૂંકમાં જાગાવો.

પ્રશ્ન : ૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી તમામ પ્રશ્નોના એક શબ્દ કે એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (૧૪)

(૧) ઉચ્ચ શિક્ષણ સંસ્થાઓ અને યુનિવર્સિટીઓની ગુણવત્તા નક્કી કરવા કઈ સંસ્થા શરૂ કરાઈ છે?

(૨) ભારતમાં શૈક્ષણિક સંશોધનની શરૂઆત ક્યારે થઈ હતી? ?

(૩) શિક્ષક-પ્રશિક્ષક સંસ્થામાં શિક્ષક-વિદ્યાર્થી પ્રમાણ જાગાવો.

(૪) જૂથ-શિક્ષણની શરૂઆત કયા દેશમાં થઈ હતી?

(૫) છૂટા પાઠ અને એકમ પાઠના બે તફાવતો લખો.

(૬) પૂછ-પરછ પ્રતિમાન (Inquiry Model) પ્રાગેતા કોણ છે ?

(૭) નેશનલ કાઉન્સિલ ઓફ રિસર્ચ એન્ડ ટ્રેઈનિંગના પ્રમુખ કોણ હોય છે ?

(૮) શિક્ષણની દાર્શનિક આધારશિલા પર આધારિત કોઈપણ બે સંશોધન વિષયો લખો.

(૯) માધ્યમિક શિક્ષકોની તાલીમી કોલેજોને કયા નામ થી ઓળખવામાં આવે છે?

(૧૦) 'Second Survey of Research in Education' ક્યારે પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યું હતું?

(૧૧) ક્રિયાત્મક સંશોધનના પ્રાગેતાના નામ જાગાવો.

(૧૨) નિરીક્ષણ એટલે શું ?

(૧૩) માર્ફકોટીચિંગ અંગેના ખ્યાલનો ઉદભવ કઈ યુનિવર્સિટીમાં થયો હતો?

(૧૪) સેન્ટર ફોર લર્નિંગ રિસોર્સિસ એટલે શું ?

